

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

MORSKI
INSTYTUT
RYBACKI
PAŃSTWOWY
INSTYTUT
BADAWCZY

Krajowy Ośrodek
Wsparcia Rolnictwa

KRAJOWY OŚRODEK
WSPARCIA ROLNICTWA

MINISTERSTWO ROLNICTWA
i ROZWOJU WSI

NR
27

RYNEK RYB

stan i perspektywy

P Ó Ł R O C Z N I K

CZASOPISMO UKAZUJE SIĘ OD 2004 ROKU

ISSN 1732-5889

ANALIZY RYNKOWE

Redaktor naczelny
Piotr Szajner

PAŹDZIERNIK 2017

RADA PROGRAMOWA ROLNICZYCH ANALIZ EKONOMICZNYCH:

Waldemar Sochaczewski (przewodniczący)
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący)
Piotr Szajner (redaktor naczelny)
Krystyna Świetlik (sekretarz redakcji)
Marian Borek
Tadeusz Chrościcki
Barbara Domaszewicz
Stanisław Kowalczyk
Jarosław Ołowski
Iwona Szczepaniak
Marzena Trajer
Maria Zwolińska

KOMITET REDAKCYJNY:

Andrzej Kowalski, Ewa Machowina, Piotr Szajner, Krystyna Świetlik, Marzena Trajer,
Maria Zwolińska

REDAKTOR RYNKU MLEKA:

Piotr Szajner

Czasopismo przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
Kierownik Zakładu – Piotr Szajner
SKŁAD I DRUK: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB
NAKŁAD: 700 egz. Ark. wyd. 5,51

Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych prosimy o podanie źródła

Spis treści

Reasumpcja	3
Summary	5
I. Uwarunkowania makroekonomiczne <i>mgr Tadeusz Chrościcki</i>	7
II. Polityka rybacka i regulacje rynku ryb <i>dr Emil Kuzebski, dr Barbara Pieńkowska</i> <i>Morski Instytut Rybacki – PIB</i>	9
III. Światowy rynek ryb i owoców morza <i>mgr Małgorzata Kieliszewska, Morski Instytut Rybacki – PIB</i>	12
IV. Krajowa produkcja ryb i owoców morza	17
1. Rybołówstwo morskie <i>dr Emil Kuzebski, Morski Instytut Rybacki – PIB</i>	17
2. Rybactwo śródlądowe <i>dr Andrzej Lirski, Instytut Rybactwa Śródlądowego</i> <i>mgr inż. Krzysztof Hryszko, IERiGŻ-PIB</i>	19
V. Przetwórstwo i popyt na ryby i owoce morza	24
1. Przetwórstwo <i>mgr Stanisław Szostak</i> <i>mgr Jadwiga Drożdż, IERiGŻ-PIB</i>	24
2. Spożycie ryb i owoców morza oraz ich przetworów <i>dr Barbara Pieńkowska, Morski Instytut Rybacki – PIB</i> <i>mgr inż. Krzysztof Hryszko, IERiGŻ-PIB</i>	28
VI. Handel zagraniczny rybami i owocami morza oraz ich przetworami <i>mgr inż. Krzysztof Hryszko, IERiGŻ-PIB</i>	33
VII. Ceny ryb i przetworów rybnych <i>mgr inż. Krzysztof Hryszko, IERiGŻ-PIB</i> <i>mgr Stanisław Szostak</i>	38

REASUMPCJA

W 2016 r. podaż ryb, owoców morza oraz ich przetworów wyniosła w Polsce 503,2 tys. ton (w ekwiwalencie masy żywej) i była o 5,1% większa niż przed rokiem. Wpływ na to miały głównie zwiększone połowy własne (we wszystkich rodzajach rybołówstwa), a także wzrost importu. Wskaźnik samowystarczalności zwiększył się w porównaniu z rokiem poprzednim o 1,0 pkt. proc. do 50,2%. Szacuje się, że w 2017 r. nastąpi spadek podaży ryb w kraju do poziomu z 2015 r., tj. do 476,4 tys. ton. Utrzyma się prawdopodobnie relatywnie wysoka dynamika wzrostu eksportu, przy porównywalnej do roku poprzedniego wielkości importu i połowów krajowych.

Szacuje się, że połowy ryb na Bałtyku mogą się zmniejszyć w 2017 r. o ok. 6% i wynieść 130,0 tys. ton. Spadek połowów wystąpi w przypadku większości ważniejszych dla rybołówstwa bałtyckiego gatunków ryb, w tym śledzi o 13%, dorszy o 30% i storni o 23%, czego nie zrekompensują większe wyładunki szprotów (o 13%). Wykorzystanie kwot połowowych gatunków limitowanych wyniesie ok. 80% i będzie o ok. 10 pkt. proc. niższe niż rok wcześniej. Wstępne ustalenie dotyczące kwot połowowych na Bałtyku w 2018 r. zakładają zwiększenie ich wielkości o ok. 7%, w tym m.in. zwiększenie limitu dla śledzi o 16% i zmniejszenie dla dorszy o 7%. Szacuje się, że w 2017 r., podaż ryb pochodzących z akwakultury i rybołówstwa śródlądowego pozostanie na poziomie roku poprzedniego (52,4 tys. ton). Mniejsza produkcja karpia zosta-

nie uzupełniona zwiększoną produkcją pstrągów oraz innych gatunków ryb pochodzących z akwakultury. Prawdopodobnie nie zmieni się wielkość połowów zawodowych oraz ryb pozyskiwanych z wędkarstwa amatorskiego. Połowy dalekomorskie mogą się zwiększyć o ok. 11% do 65,0 tys. ton wraz z rozpoczęciem połowów błękitków przez polski statek na wodach Atlantyku Północno-Wschodniego. W 2017 r. łączne połowy krajowe mogą wynieść 247,4 tys. ton i będą zbliżone do wielkości uzyskanej w roku poprzednim.

W 2016 r. bilansowe spożycie ryb i owoców morza wyniosło w przeliczeniu na mieszkańca 13,11 kg i było o 5,1% większe niż w roku poprzednim. Wzrost spożycia dotyczył wyłącznie ryb morskich (o 7,9% do 10,37 kg/mieszkańca), przy ograniczeniu konsumpcji owoców morza (o 22,2% do 0,42 kg/mieszkańca) i podobnym jak przed rokiem popycie na ryby słodkowodne (2,32 kg/mieszkańca). Wzrost spożycia wystąpił mimo znacznego wzrostu cen produktów rybnych i pogorszenia relacji cenowych pomiędzy rybami a mięsem i nabiałem. Szacunkowe dane za I półrocze 2017 r. wskazują na zmniejszenie popytu krajowego, przy znacznych zmianach w konsumpcji poszczególnych gatunków ryb i owoców morza. Największy spadek spożycia może wystąpić w przypadku łososi, śledzi, miruny, pang oraz tuńczyków, przy wzroście popytu m.in. na dorsze i makrele oraz podobnej jak przed rokiem konsumpcji mintajów. Zakładając utrzymanie się

podobnych tendencji w konsumpcji, w drugiej połowie roku, należy oczekiwać ok. 5,5% spadku spożycia ryb i owoców morza w Polsce do 12,40 kg/mieszkańca. Zmiany wielkości spożycia poszczególnych gatunków ryb w ostatnich latach spowodowane są głównie reakcją konsumentów na poziom cen oraz wynikają ze zmieniających się preferencji, zmian w asortymencie produktów oraz rozszerzającej się sieci sprzedaży.

W 2017 r. ceny światowe wielu ważnych dla polskiego rynku gatunków ryb i owoców morza ponownie rosną, przy niższej jednak niż przed rokiem dynamice. W konsekwencji wydatki na import zwiększyły się w I półroczu br. o 7,4% do 957 mln EUR, przy 1,6% spadku jego wolumenu (do 262,7 tys. ton). Wyższa niż przed rokiem była natomiast wielkość eksportu (o 4,4% do 255,4 tys. ton), a wpływy z wywozu produktów rybnych wzrosły znacznie, bo o 11,3% do 946,3 mln EUR. W porównaniu z I półroczem 2016 r. zmniejszono przede wszystkim import ryb świeżych i chłodzonych oraz filetów i mięsa z ryb, przy wzroście przywozu ryb mrożonych. Wzrost wolumenu eksportu wynikał przede wszystkim ze zwiększonych połowów dalekomorskich i w konsekwencji tzw. eksportu burtowego. Sprzedaż głównych grup produktów tj. ryb wędzonych, filetów oraz przetworów i konserw z ryb była podobna jak przed rokiem, przy zdecydowanie wyższym poziomie cen transakcyjnych. Szacuje się, że wartość eksportu sektora rybnego wyniesie w 2017 r. ok.

Bilans ryb i owoców morza w Polsce (tys. ton masy żywej ryb)

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	2016	2017 S
Połowy morskie	195,4	171,4	186,3	197,2	195,0
w tym: bałtyckie	134,0	118,5	134,7	138,9	130,0
dalekomorskie	61,4	52,9	51,6	58,3	65,0
Połowy słodkowodne i akwakultura	49,8	54,8	49,4	52,3	52,4
Razem połowy krajowe	245,2	226,2	235,7	249,5	247,4
Import	836,7	870,9	876,1	921,4	919,0
Eksport	613,5	579,6	633,2	667,7	690,0
Podaż ryb konsumpcyjnych na rynek krajowy	468,4	518,5	478,6	503,2	476,4

S – szacunek

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MIR-PIB, MGMIŻŚ, IRŚ i MF.

1948 mln EUR i będzie o 7,5% większa niż przed rokiem, a wydatki importowe zwiększą się o 1,3% do 2023 mln EUR. Wyraźnie zmniejszy się w 2017 r. deficyt handlu zagranicznego rybami, owocami morza oraz ich przetworami i wyniesie 75 mln EUR wobec 185 mln zł w 2016 r.

Decydujący wpływ na sytuację podażowo-popytową w kraju, poprzez dominujący udział importu, ma rynek światowy i globalne zmiany cen. Światowa podaż ryb i owoców morza wyniosła wg wstępnych szacunków w 2016 r. 172,2 mln ton i była o 2,7% większa niż rok wcześniej. Połowy ryb i owoców morza zmniejszyły się o 2,0% i wyniosły 91,8 mln ton, natomiast kolejny wyraźny wzrost odnotowano w podaży ryb pochodzących z akwakultury (o 8,4% do 80,1 mln ton). Na cele konsumpcyjne przeznaczono w 2016 r. 87,6% globalnej podaży ryb i owoców morza. Średnie spożycie ryb i owoców morza na świecie zwiększyło się w analizowanym okresie o 0,2 kg i wyniosło 20,4 kg/mieszkańca, z czego 46,6% przypadało na ryby pozyskiwane z połowów, a 53,4% na produkowane w akwakulturach. W 2016 r. światowe ceny ryb i owoców morza utrzymywały się w trendzie wzrostowym pod wpływem zjawisk związanych z El Niño, ognisk chorób, rozkwitu glonów oraz rosnącej konsumpcji ryb, przewyższającej możliwości połowowe i produkcyjne. Wartość wskaźnika FAO Fish Price Index (FPI), obrazująca globalne zmiany cen w porównaniu z okresem bazowym 2002-

-2004, wyniosła w 2016 r. 146 pkt., tj. o 4 pkt. więcej niż rok wcześniej. Wysokie ceny spowodowały, że wartość światowego handlu zwiększyła się w 2016 r. o 7,3% osiągając 142,7 mld USD. Do obrotu międzynarodowego trafiło 60,4 mln ton ryb i owoców morza, tj. 35% ich światowych połowów i produkcji.

W końcu września 2017 r. przetwórstwem ryb w kraju zajmowały się 263 zakłady z uprawnieniami do handlu produktami na obszarze Unii Europejskiej, tj. o 5 więcej niż pół roku wcześniej. Wolumen przetwórstwa ryb w zakładach średnich i dużych zmniejszył się w I półroczu 2017 r., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, o 1,5% do 213,4 tys. ton. Wpłynęła na to głównie mniejsza produkcja ryb wędzonych, mięsa mrożonego z ryb oraz marynat. Produkcja innych grup wyrobów wzrosła, w tym najbardziej ryb mrożonych, ryb solonych oraz filetów mrożonych. W strukturze produkcji dużych zakładów dominowały marynaty, ryby wędzone oraz konserwy i prezerwy z 54% udziałem. Zakładając utrzymanie podobnych tendencji w przetwórstwie rybnym w drugiej połowie roku można szacować, że w całym 2017 r. duże przetwórnictwo rybne wyprodukuje ok. 450 tys. ton produktów, a produkcja finalna całego sektora może się zwiększyć o ok. 2% do 525 tys. ton. Spodziewany wzrost cen wyrobów rybnych spowoduje, że wartość produkcji w 2017 r. wyniesie ok. 10,8 mld zł, tj. o ok. 5% więcej niż przed rokiem.

W I półroczu 2017 r. pogorszyła się sytuacja ekonomiczno-finansowa przedsiębiorstw przetwórstwa ryb. Odnotowano stratę netto na poziomie 41 mln zł, wobec blisko 64 mln zł zysku uzyskanego przed rokiem, mimo dużego wzrostu sprzedaży, zwłaszcza zagranicznej. Pogorszenie wskaźników było między innymi wynikiem wzrostu kosztów materiałowo-surowcowych oraz kosztów finansowych, które nie zostały w pełni zrekomensowane wyższymi cenami zbytu produktów.

Ceny detaliczne ryb, owoców morza oraz ich przetworów od początku 2016 r. pozostają w trendzie wzrostowym. W okresie styczeń-sierpień 2017 r. przeciętnie produkty te podrożały w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego o 4,2%, natomiast w relacji sierpień 2017 r. do grudnia 2016 r. tempo wzrostu ich cen było zdecydowanie niższe i wyniosło 2,0%. Wzrost cen detalicznych ryb i owoców morza był średnio w okresie ośmiu miesięcy 2017 r. nieznacznie wyższy od wzrostu cen żywności i napojów bezalkoholowych ogółem, ale niższy niż głównego substytutu jakim jest mięso i jego przetwory. Ryby i przetwory rybne potaniały względem wieprzowiny, a podrożały w stosunku do mięsa drobiowego. Największe wzrosty cen w 2017 r. obserwuje się w asortymencie ryb i owoców morza suszonych, wędzonych lub solonych oraz ryb świeżych i chłodzonych.

SUMMARY

In 2016, the supply of fish, seafood and their products in Poland amounted to 503.2 thousand tonnes (live weight equivalent), and was by 5.1% higher than the year before. This was determined mostly by increased own catches (in all types of fisheries), as well as the increase import. The self-sufficiency ratio increased, when compared to the previous year, by 1.0% to 50.2%. It is estimated that in 2017, there will be a decrease in the supply of fish in the country to the level of 2015, i.e. to 476.4 thousand tonnes. The relatively high growth rate of the export with probably be maintained, with the import volume and domestic catches comparable to those in the previous year.

It is estimated that Baltic fish catches may decrease in 2017 by about 6% and amount to 130.0 thousand tonnes. The decrease in catches will take place in the case of most fish species important to Baltic fishing, including herring by 13%, cod by 30%, and European flounder by 23%, which cannot be compensated by the increased landings of sprat (by 13%). The use of fishing quotas for quota species will be about 80% and will be by about 10% lower than the year before. The initial arrangement on Baltic fishing quotas in 2018 assumes their increase by about 7%, including, inter alia, increasing the quota for herring by 16% and decreasing for cod by 7%. It is estimated that in 2017, the supply of fish from aquaculture and inland fishing

will remain at the level of the previous year (52.4 thousand tonnes). The lower production of carp will be supplemented by the increased production of trout and other fish species from aquaculture. Probably, the size of professional catches and the quantity fish from amateur fishing will remain unchanged. Deep-sea catches may increase by about 11% to 65.0 thousand tonnes along with starting catching blue whittings by a Polish vessel on the waters of the North-East Atlantic. In 2017, total domestic catches can be 247.4 thousand tonnes and will be similar to the quantity obtained in the previous year.

In 2016, the consumption of fish and seafood per capita amounted to 13.11 kg and was by 5.1% higher than the year before. The increase in consumption applied only to sea fish (by 7.9% to 10.37 kg per capita), with the limited consumption of seafood (by 22.2% to 0.42 kg per capita), and the demand for freshwater fish similar to that the year before (2.32 kg per capita). The increased consumption took place despite a significant increase in the prices of fish products and deteriorated price relations between fish and meat and dairy products. The estimates for the first half of 2017 indicate a reduction in the domestic demand, with significant changes in the consumption of individual species of fish and seafood. The biggest decrease in the consumption can occur in the case of salmon, herring, blue gren-

dier, panga and tuna, with the increased demand for, inter alia, cod and mackerel and the consumption of Alaska pollock similar to that the year before. Assuming the continuation of similar trends in the consumption, in the second half of the year, we should expect the decrease in the consumption of fish and seafood by about 5.5% to 12.40 kg per capita. Changes in the consumption volume of individual fish species in recent have been mainly caused by the consumers' response to the price level and result from the ever-changing preferences, changes in the product range and growing sales network.

In 2017, the global prices of many fish species and seafood important for the Polish market are rising again, however, their growth rate is lower than the year before. Consequently, the expenses for the import increased in the first half of this year by 7.4% to EUR 957 million, with a 1.6% decline in its volume (to 262.7 thousand tonnes). The export volume was higher than the year before (by 4.4% to 255.4 thousand tonnes), and the revenues on export of fish products increased significantly, as by 11.3% to EUR 946.3 million. When compared to the first half of 2016, the import of fresh and chilled fish and fish fillets and meat was mainly decreased, with the increase in the import of frozen fish. The increased export volume resulted, first of all, from increased deep sea catches and,

Balance of fish and seafood in Poland (thousand tonnes of live weight of fish)

Specification	2013	2014	2015	2016	2017 S
Sea catches	195.4	171.4	186.3	197.2	195.0
including: Baltic	134.0	118.5	134.7	138.9	130.0
deep-sea	61.4	52.9	51.6	58.3	65.0
Freshwater catches and aquaculture	49.8	54.8	49.4	52.3	52.4
Total domestic catches	245.2	226.2	235.7	249.5	247.4
Import	836.7	870.9	876.1	921.4	919.0
Export	613.5	579.6	633.2	667.7	690.0
Supply of consumption fish to the domestic market	468.4	518.5	478.6	503.2	476.4

initial data, S – estimate

Source: IAFE-NRI study based on the data from the NMFRI, MMEIN, IFI and MF.

consequently, so-called shipside export. The sales of major product groups i.e. smoked fish, fillets and processed and canned fish was similar to that the year before, with the definitely higher level of transaction prices. It is estimated that the export value of the fish sector in 2017 will be about EUR 1,948 million and will be by 7.5% higher than the year before, while the import expenses will rise by 1.3% to EUR 2,023 million. In 2017, there will be a clear decrease in the deficit of foreign trade in fish, seafood and their products and will be EUR 75 million when compared to EUR 185 million in 2016.

A decisive impact on the supply-demand situation in the country, due to the dominant share of the import, is exerted by the global market and global price changes. According to initial estimates, the global supply of fish and seafood in 2016 was EUR 172.2 million tonnes and was by 2.7% higher than the year before. Fish and seafood catches decreased by 2.0% and amounted to 91.8 million tonnes, while another clear increase was recorded in the supply of fish from aquaculture (by 8.4% to 80.1 million tonnes). For the consumption purposes in 2016, 87.6% of the global supply of fish and seafood were intended. The average global consumption of fish and seafood increased over the analysed period by 0.2 kg and amounted to 20.4 kg per capita, of which 46.6% were fish from fishing, and 53.4% fish from aquaculture. In 2016, the global prices of fish and seafood were subject to an upward trend due to the phenomena related to El Niño, outbreaks of diseases, algal

bloom and the growing consumption of fish exceeding the fishing and production capacity. The value of the FAO Fish Price Index (FPI), illustrating the global price changes compared to the baseline period 2002-2004, in 2016 was 146 points i.e. by 4 points more than the year before. Owing to the high prices, the value of global trade increased in 2016 by 7.3% reaching the level of USD 142.7 billion. 60.4 million tonnes of fish and seafood, i.e. 35% of the their global catches and production, were placed on the international market.

At the end of September 2017, fish processing in the country was dealt with by 263 plants approved for trade in products within the European Union, i.e. 5 more than six months before. The fish processing volume in medium-sized and large plants decreased in the first half of 2017, when compared to the same period of the previous year, by a 1.5% to 213.4 thousand tonnes. This was determined mainly by the smaller production of smoked fish, frozen fish meat and fish pickles. The production of other groups of products increased, most in the case of frozen fish, salted fish and frozen fillets. The production structure of large companies was dominated by fish pickles, smoked fish, canned fish and fish preserves, with the share of 54%. Assuming that the similar trends in fish processing are maintained in the second half of the year, it may be estimated that throughout 2017, large fish processing plants will produce about 450,000 tonnes of products, and the final production of the entire sector may increase by about

2% to 525 thousand tonnes. The expected rise in the prices of fish products will make the production value amount to about PLN 10.8 billion in 2017, i.e. by about 5% more than the year before.

In the first half of 2017, the economic and financial situation of fish processing companies deteriorated. The net loss at the level of PLN 41 million was recorded, when compared to nearly PLN 64 million profit obtained the year before, despite a large increase in sales, especially foreign. The deteriorated indicators resulted from, inter alia, a rise in the costs of materials and raw materials and financial costs which have not been fully compensated by the higher selling prices of products.

The retail prices of fish, seafood and their products since the beginning of 2016 have been subject to an upward trend. In the period January-August 2017, on average, those products rose in price, in comparison to the same period of the previous year by 4.2%, while in the period August 2017-December 2016, the growth rate of the prices was definitely lower and amounted to 2.0%. The rise in the retail prices of fish and seafood was, on average, during eight months of 2017 slightly higher than the price rise of food and non-alcoholic beverages in total, but lower than that of the main substitute i.e. meat and its products. Fish and fish products became cheaper in relation to pork, and rose in price in relation to poultry meat. The biggest price rises in 2017 are observed in the case of dried, smoked or salted fish and seafood as well as fresh and chilled fish.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukażą się:

1. Rynek mięsa (53) • październik 2017,
2. Rynek rzepaku (51) • listopad 2017,
3. Rynek ziemniaka (44) • listopad 2017,
4. Popyt na żywność (18) • listopad 2017,
5. Rynek wyrobów alkoholowych (5) • listopad 2017,
6. Rynek owoców i warzyw (51) • grudzień 2017,
7. Rynek cukru (45) • kwiecień 2018,
8. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (47) • kwiecień 2018,
9. Rynek środków produkcji dla rolnictwa (45) • kwiecień 2018,
10. Rynek mleka (54) • maj 2018,
11. Rynek ryb (28) • maj 2018,
12. Rynek drobiu (53) • maj 2018,
13. Rynek zbóż (54) • maj 2018.

WARUNKI PRENUMERATY

Prenumerata realizowana przez Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB.

Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie <http://ierigz.waw.pl/publikacje>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: dw@ierigz.waw.pl lub kontaktując się telefonicznie – Barbara Walkiewicz, tel.: 22 50 54 685 lub faks: 22 50 54 757 w godzinach 8:00-16:00.

Prenumeratę i sprzedaż pojedynczych egzemplarzy prowadzi Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB, 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 (wejście od ul. Szkolnej 2/4) pokój numer 3.

Prenumerata roczna wersji papierowej lub elektronicznej 1 egz. (2 numery) w 2017 r. wynosi 42 zł.

Zamówienia na prenumeratę wraz z dowodem wpłaty prosimy przesyłać na adres:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Dział Wydawnictw, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
- e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Przedpłaty na prenumeratę należy wpłacać na konto Instytutu:
PEKAO S.A. IV O/Warszawa nr 68 1240 1053 1111 0010 1493 6433
W tytule przelewu prosimy podać tytuł analizy i jej numer.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wiernie odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (2 numery) w 2017 roku wynosi 42 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85, faks: 505-47-57
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>